

Amikor a sötétség akar uralkodni, keresnünk kell a fényt!*

Kedves Közönség! Tisztelt Hölgyek és Urak!
Kedves Magyar Testvéreim!

Az *Örömút* c. fotókiállítás alkotójának, Párkányi Raab Péter Kossuth-díjas szobrászművésznek olyan küldetéstudata van, amely a nemzettel való sorsközösség és a magyar kultúra tudatos vállalásán és továbbvitelén keresztül teljesedik ki alkotásaiban úgy, hogy az egységes magyar jövőt igyekeznek megteremteni, azt a jövőt, amelyet olyan sokan igyekeznek elsötétíteni. Profán és szakrális alkotásaiban egyaránt a rész és az egész harmóniáját hihetetlen igényességgel teremti meg. Párkányi Raab Pétert a Teremtő Jóisten a teljességre, tökéletességre hívja, és vezeti a kezét és a szívét.

Jól áttekinthető, egységes életművel rendelkezik, melyben a hagyomány és az innováció egyszerre van jelen. A modern kor vívmányait felhasználva törekszik a szépség megalkotására, a „teremtésre”, mely művészetének lényege. Abban is rendkívüli alkotója a kortárs magyar szobrászatnak, hogy már nagyon fiatalon, a pályája elején elkötelezte magát a figurális, sőt, emberközpontú és felületgazdag szobrászat mellett. Így nem véletlen, hogy alkotásaira a figuraközpontúság és a bravúros formakezelés jellemző. Minden műfajban kimagasló, mondhatni, reneszánsz művészegyéniség. A kisplasztikáiban, fotóiban, rajzaiban, monumentális szobraiban jellemzően egy-egy olyan gondolat ölt testet, amely a nézőt a rácsodálkozás mellett az igazságkeresésre ösztönzi. Minden alkotásánál törekszik a mérték és a harmónia megtartására, amit hol a bronz, a kő vagy éppen a márvány rendkívül magas színvonalú művészi megmunkálásával ér el. Klasszikus időkre jellemző eszköztára van, és kifinomult, mély lelkiséggel megáldott, összegző alkat, aki arra is képes, hogy a darabokat sajátos párkányis csavarral újra összerakja, és még életre is keltse. Munkái gyakran a lebegésről, a légi-

ességről, a szárnyalásról mesélnek. A művészi hitvallása a művészet szabadságáról, a szabad művészetről szól.

Számtalan egyéni és csoportos kiállításon vett részt az anyaországban, a Kárpát-medencében, sőt szerte a nagyvilágban, olykor-olykor nemzetközi kiállítások díszvendégeként is. Bemutatkozott többek közt: Olaszországban – Nápolyban, Firenzében, Milánóban; Hollandiában, Franciaországban, az Amerikai Egyesült Államok és Kína több városában is.

Nincs rá mód, hogy hazai és nemzetközi elismeréseinek, díjainak sokaságát itt és most ismertessem, de kiemelném, hogy nemzetközi kiállítások első helyezettje, a franciaországi Cannes város kitüntetettje; szülővárosa, Balasagyarmat díszpolgára; méltán kiérdemelt Munkácsy Mihály- és Kossuth-díjjal kitüntetett szobrászművészt tisztelhetünk személyében.

Kiemelném a 2017-ben Székesfehérváron megrendezett, *HANYATtLÓ-SZÁRNYALÓ* című életmű-kiállítását, amely a kortárs magyar képzőművészet csúcspontjának tekinthető, olyan tárlat, amely a magyar nemzet felemelkedésének allegóriája volt.

A *Via Lucis* c. kiállítás megnyitójának keretében nem térhetek ki valamennyi alkotására, mert olyan termékeny képzőművészről van szó, akinek több mint 70 köztéri alkotása található szerte a nagyvilágban.

Gazdag életművének azonban van egy olyan csúcspontja, amelyet itt és most a mártír Eszterházy János közelségében feltétlenül ki szeretnék emelni. 2017-ben Budapesten, a Ferencvárosi pályaudvar mellett, a Magyar Nemzeti Múzeum új állandó kiállítóhelyén hozta létre a *Málenkij robot*, azaz a Gulag-émlékművet. Ez a monumentális bronz szoborkompozíció a második világháború után tömegesen elhurcolt nők és férfiak számára állít méltó emléket, azaz mintegy „300 ezer bírósági ítélet nélkül elhurcolt magyarnak”,

illetve „a málenkij robot összes Kárpát-medencei áldozatának emlékét” hivatott őrizni. Milyen érdekes, hogy ez a köztéri alkotás a nagy közéleti hullámokat vető Szabadság térihez képest kevés visszhangot kapott, holott művészettörténészként kihangsúlyozom, hogy világviszonylatban közel s távol sincs ilyen kvalitású elképzelés és mesterien megvalósított drámai köztéri műalkotás.

Olyan korban élünk, amikor egy ilyen kaliberű tehetséget, mint Párkányi Raab Pétert – aki értéket hordozó, a magyar nemzet jövőjét előrelendítő művészetével magasan kiemelkedik kortársai közül, akit olyan tehetséggel áldott meg a Jóisten, hogy hozzá fogható nem akad nemhogy Magyarországon, hanem szerte a nagyvilágban sem –, 2014-ben a Szabadság téri *A német megszállás áldozatainak emlékműve* című alkotása miatt a posztmodern liberalizmus hívei ösztűz alá vették. A legnagyobb „bűne”, hogy nemzeti érzelmű, jó magyar ember, aki magyarságára és istenhitére alapozza életét és munkásságát. A politikai hisztériakeltők olyan alkotó felett ítéelkeztek igaztalanul, aki tehetsége, szorgalma, szerénysége, hazaszeretete révén és a keresztény erkölcsi rend szerinti életével példamutató mindannyiunk számára.

De mint tudjuk: az igazak megpróbáltatnak. Ez itt, Alsóbodokon, „az Isten szolgája”-nak, Eszterházy Jánosnak a sírja fölé emelt zarándokhelyen szívszorító, nagy igazság.

Kedves Közönség!

2023. szeptember 14-én, a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén szentelték meg Párkányi Raab Péter csodálatos alkotását a magyar Teréz anya, Fehér Anna nővér domborművét Budapesten, a Batthyányi téri Szent Anna-templom Fő utcai homlokzatán.

2022. szeptember 14-én, ugyancsak a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén Komárom-Esztergom megyében, a Gerecse-hegység ölelésben, a pélifyöldszentkereszt szalézi rendháznál avatták fel és áldották meg Párkányi Raab Péter Kossuth-díjas szobrászművész Via Lucis szoborcsoportját. Az Alsóbodokon most itt kiállított fotókat a Via Lucis 14 stációjának domborműveiről készítette maga a szobrász.

Az Örömút felállításának gondolata P. Ábrahám Béla SDB volt magyarországi szalézi tar-

ományfőnöktől származik, aki ezt az imaformát az 1990-es évek elején vezette be a lelkigyakorlatok során, az olasz Sabino Palumbieri szalézi atyának, az Örömút ájtatosság elindítójának a példája nyomán.

Az alsóbodoki Esterházy János Zarándokközpontért boldog emlékezetű Paulisz Boldizsárnak lehetünk hálásak. Egy hozzá hasonló, névtelenül háttérben maradó pélifyöldszentkereszt „Paulisz Boldizsárnak” köszönhetjük Párkányi Raab Péter Kossuth-díjas szobrászművész Örömútját is.

A tizennégy stációt a szalézi rendháztól a lourdes-i barlangig vezető erdei út mentén állították fel. Soha nem fogom elfelejteni, hogy milyen elementáris erővel hatott rám katolikusként, művészként és művészettörténészként egyaránt ez a Magyarországon első és egyedülálló műalkotáscsoport. A széles nagyvilágban kevés örömutat állítottak, de őszintén mondhatom, hogy Párkányi magyar Örömútjának a 14 részből álló, kőből faragott, nagy méretű stációi a különleges kompozíciójukkal, a mives anyaghasználattal és a magas művészi színvonalukkal mesze túlszárnyalják valamennyit.

2021 szeptemberében, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) idején a budapesti Szent István-bazilika attemplomában rendezhettem kiállítást *Szent István öröksége* címmel, amellyel nemcsak a széles magyar társadalom számára, hanem nemzetközi szinten is bemutatuk a Kárpát-medencei kortárs keresztény nemzeti művészetünket. E tárlatra a szobrászművész akkor még csak gipszben lévő három domborművét hozta el, de már ezekből is megítélhető volt, hogy valami eddig nem látott csoda készül.

Csak hogy a jelenlévők el tudják képzelni, röviden bemutatok a stációkat, amelyek a Pélifyöldszentkereszt szomszédságában lévő tardosi és süttöi mészkövekből készültek. A fotokon látható domborművek a valóságban három méter magas vörösmészke sztélék felületébe kerültek behelyezésre. A tardosi „vörös márvány” csiszolatlanul, nyers, természetes szépségében szolgál tehát lábazatként, hordozóként. A kiállítás fekete-fehér művészi fotóin csodálatos termélység, fény-árnyék játék tárul elénk. Ám a valóságban a domborművek alapanyaga világos, drapp színű süttöi mészkő; rendkívül nagy mély-

ségüek, ún. magas domborművek, gyakorlatilag falsíkból kinövő és életre kelő szobrok, hiszen a fejek, a kezek esetében helyenként teljes körplasztikájú részleteket figyelhetünk meg. Ezt a termélységet jól érzékeltetik a fotók is. A stációk Jézus és tanítványai kapcsolatát mutatják be, amelynek a kifejezésére az arcok és a kezek, az alakok gesztusai kiválóan alkalmasak. Végezetül a stációk szteléit a Nagy-Magyarország területének különböző helyszínein fellelhető 14 különböző formájú kereszt koronázza meg.

A feltámadás, az öröm és a világoóság útja nemcsak Magyarországon, hanem Európában és a széles nagyvilágon is páratlan módon hirdeti, hogy Krisztus szenvedése és halála nem volt hiabavaló: föltámadt a halálból, megerősítette övéit, és megmenti azokat az örök életre, akik őt segítségül hívják.

Idézzük meg az örömut bibliai jeleneteit, amelyek a feltámadt Krisztus találkozásait ábrázolják, egészen a mennybemenetelig, illetve a Szentlélek elküldéséig:

- Jézus föltámad halottaiból.
- A tanítványok látják az üres sírban hagyott lepleket.
- A föltámadt Jézus megjelenik Magdolnának.
- A föltámadt Jézus megjelenik édesanyjának.
- A föltámadt Jézus megjelenik az emmauszi tanítványoknak.
- A föltámadt Jézus megjelenik a tizenegy apostolnak.
- A föltámadt Jézus hatalmat ad tanítványainak a bűnök bocsánatára.
- A föltámadt Jézus megjelenik Tamásnak.
- A föltámadt Jézus megjelenik az apostoloknak a Tiberias tavánál.
- A föltámadt Jézus megjelenik egyszerre több mint ötszáz tanítványának.
- A föltámadt Jézus átadja a főhatalmat Péternek.
- A föltámadt Jézus tanítványait a világba küldi.
- A föltámadt Jézus a mennybe megy.
- A föltámadt Jézus elküldi a Szentleket.

Tehát a feltámadás és a mennybemenetel közötti történésekkel szembesülünk, hogy rádőbberjünk: Krisztus földi jelenléte nem ér véget a Golgotánál. Az alkotó, Párkányi Raab Péter szobrászművész hangsúlyozza, hogy örömut

nincs keresztút nélkül. Őt idézem: „Egyéni életünkben mindannyian végigjárjuk saját stációinkat, ami kinek könnyebb, kinek nehezebb. De emberi minőségünket a stációink bejárása és az út el nem hagyása határozza meg.”

Az örömut ott kezdődik, ahol a keresztút végét ér. A Via Lucis mentén, akárcsak Krisztus keresztútjának stációjárásánál lehetőséget kapunk a lelki megújulásra és életünk, keresztény hitünk átgondolására, a Föltámadt Krisztussal szembesülünk, aki maga az élet, és nekünk is életet ad. Krisztus a világ életének középpontja, a húsvéti misztérium pedig Krisztus életének középpontja, ami a halál-feltámadás két szakaszában bontakozik ki. Az elsőt a Via Crucis közvetíti, a másodikat a Via Lucis. A II. vatikáni zsinat után újra felismerték a feltámadás második aspektusának szükségességét: a Via Lucist. Korunkban, amikor a sötétség akar uralkodni, keresnünk kell a fényt, különösen akkor, amikor a szomszédunkban háború dúl, sok ártatlan, köztük a mi szívünknek kedves, így is megfoghatkozott kárpátaljai magyar testvéreink ártatlan vére is hull, talán minden eddiginél nagyobb szükség van arra, hogy az emberek ez élet útját sajátjuknak érezzék.

A keresztutat a Teremtő Atya úgy tervezte meg, hogy Mária, a Fájdalmas Anya szenvedő Fiát végigkísérje ezen az úton. Az Édesanya, a Boldoganya az ő Feltámadt Fiával örvendezve az örömut során is mellettünk marad. Soha ne feledkezzünk meg arról, hogy Szent István királyunk felajánlásával Magyarország Mária országa, és mi, szétszakított magyarok szerte a Kárpát-medencében, mindannyian Mária népe vagyunk. A Magyarok Nagyasszonya oltalmazó palástja alatt az Isten útját kell járnunk, a keresztény hit, remény és szeretet jegyében. A mai történelmi helyzetünkben ennek tudatában kell lennünk, erre kötelez minket Esterházy János mártíromsága is.

Az Isten szolgájának, Esterházy Jánosnak a tiszteletére szervezett zarándoknapot a mártírok falánál gyertyagyújtással kezdtük. A mártírok falának központi portréja, mint láttuk, Esterházy János.

Krisztus tanítását tanítványai is csak a feltámadása után tudták teljes egészében felfogni és értelmezni. Ez hatalmas bizonyosságot jelentett számukra. Örömmel töltötte el szívüket az a tu-

dat, hogy Mesterük mérhetetlen szenvedése, keresztalála nem volt hiábavaló, sőt a megváltás eszköze volt a világ számára.

Ugyanez az öröm tölti be a mi szívünket is, ha arra gondolunk, hogy Esterházy János testvérünk szenvedése sem volt hiábavaló. S miként az ő Mestere, Krisztus is a halált legyőzve tért vissza övéi közé, úgy Ő is az 1957-ben bekövetkezett lassú kínhalála és az azt követő több mint 30 évnyi kényszerű elhallgattatás és tiltás után, most tér vissza közénk győztesen és az őt elpusztítani akaró diktatúra felett aratott diadallal.

Ahogy feltámadása után Krisztus is számos ajándékkal tért vissza apostolaihoz (ilyen volt a bűnbocsánat, a missziós küldetés ajándéka stb.), úgy János testvérünk is a saját tudatosan vállalt életpéldájával hozza nekünk az Istenhez és a szülőföldhöz való hűség, a felebaráti szeretet, a kiengesztelődés, a testvéri összefogás, az együvé tartozás és az imádság ajándékát. Mindazon kegyelmi ajándékokat, melyek a megmaradáshoz, a jövőhöz és az örök élethez vezető utat jelölik meg mindannyiunknak. Ezért öröm számunkra ma minden találkozás János testvérünkkel és az ő mártírtársaival, akik között ott van az én szülőföldemnek, Erdélynek nagy szülöttje: Márton Áron is. Erdély mártír püspökének

szavait idézem: „A baj és az aggodás megoszlik, viszont az öröm megsokszorozódik a népes család tagjai között.”

Szívből kívánom, hogy mi, magyarok a sokat emlegetett, de már megtört turáni átok és a trianoni szétszakítottságunk ellenére is adódjunk össze, sokszorozódjunk meg, minél többen kapaszkodjunk össze, hogy meg tudjuk osztani a bajt, és hogy annál nagyobb legyen örömünk!

Az Esterházy János mártír tiszteletére rendezett zarándoknap erre kitűnő alkalmat ad, mert lám, egy anyaországi művész a mártír lábához hozta az *Örömút* kiállítását, amelyet egy erdélyi székely művészettörténész nyitott meg itt, a Felvidéken az itteni magyar testvéreinek, de mint hallom, a partiumi és a délvidéki magyar testvéreinek a jelenlétében is, akik itt mindannyian összeadódtunk Esterházy János csodájának köszönhetően. Emléke legyen áldott!

A kiállítást ezennel megnyitom.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

Isten áldja Önöket, Isten áldja nemzetünket!

* *Megnyitóbeszéd Párkányi Raab Péter Via Lucis c. fotókiállításán, az alsóbodoki Esterházy János Zarándokközpontban 2023. szeptember 15-én.*

Nap